JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
PEDRO CRUZ VILLALÓN
6 päivänä heinäkuuta 2010 [1]

1. Käsiteltävä asia koskee eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä tehdyn puitepäätöksen 2002/584/YOS tulkintaa, tarkemmin sanottuna pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa vastaajan poissa ollessa annetun tuomion täytäntöönpanoa. Belgian Cour Constitutionnelle (perustuslakituomioistuin) pyrkii selvittämään, onko täytäntöönpanovaltion oikeusviranomaisten luokiteltava poissa ollessa tuomitun henkilön luovuttamiseksi annettu pidätysmääräys syytteen nostamista vai rangaistuksen täytäntöönpanoa varten annetuksi pidätysmääräykseksi. Luokittelulla on ratkaiseva merkitys, sillä puitepäätöksen kirjaimellisen tulkinnan mukaan toisessa näistä määräystyypeistä sallittaisiin, että täytäntöönpanovaltio voi asettaa luovuttamisen ehdoksi sen, että henkilö palautetaan täytäntöönpanovaltioon suorittamaan hänelle määrätty rangaistus, ja toisessa taas mahdollisesti ei.

I Asiaa koskevat oikeussäännöt

A *Unionin oikeus*

2. Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä tehdyn puitepäätöksen 2002/584/YOS [2] johdanto-osassa määritellään kyseisen päätöksen tarkoitus ja korostetaan perusoikeuksien suojan takaamiseen merkitystä seuraavasti:

”(5) Unionille asetettu tavoite tulla vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaksi alueeksi johtaa EU:n jäsenvaltioiden välisen, rikoksen johdosta tapahtuvan luovuttamisen poistamiseen ja sen korvaamiseen oikeusviranomaisten välisillä luovuttamisjärjestelyillä. Lisäksi uusien ja yksinkertaisempien järjestelyjen käyttöönotto rikoksesta tuomittujen tai epäiltyjen henkilöiden luovuttamiseksi tuomioiden täytäntöönpanoa ja syytteeseen asettamista varten rikosasioissa tekee mahdolliseksi poistaa nykyiset monimutkaiset ja aikaa vievät luovuttamismenettelyt. Vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvalla alueella on aiheellista korvata jäsenvaltioiden tähänastiset perinteiset yhteistyösuhteet rikosoikeudellisten päätösten, sekä ennen tuomiota annettujen että lopullisten, vapaan liikkuvuuden järjestelmällä.

— —

1 – Alkuperäinen kieli: espanja.

2 – Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehty neuvoston puitepäätös (EYVL L 190, s. 1).

(10) Eurooppalaista pidätysmääräystä koskevat järjestelyt perustuvat jäsenvaltioiden väliseen vankkaan luottamukseen. Järjestelyjen soveltaminen voidaan keskeyttää vain, jos jokin jäsenvaltio rikkoo vakavasti ja jatkuvasti Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja periaatteita, minkä neuvosto toteaa kyseisen sopimuksen 7 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja minkä seurauksista on säädetty saman artiklan 2 kohdassa.

– –

(12) Tässä puitepäätöksessä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklassa tunnustettuja ja Euroopan unionin perusoikeuskirjasta, erityisesti sen VI luvusta, kuvastuvia periaatteita. Tässä puitepäätöksessä ei ole mitään sellaista, mikä estäisi kieltäytymästä luovuttamasta henkilöä, josta eurooppalainen pidätysmääräys on annettu, jos on objektiivisia perusteita katsoa, että eurooppalainen pidätysmääräys on annettu henkilön asettamiseksi syytteeseen tai rankaisemiseksi hänen sukupuolensa, rotunsa, uskontonsa, etnisen alkuperänsä, kansallisuutensa, kielensä, poliittisen mielipiteensä tai sukupuolisen suuntautumisensa perusteella tai että jokin kyseisistä syistä voi vahingoittaa hänen asemaansa."

3. Puitepäätöksen 1 artiklassa määritellään eurooppalainen pidätysmääräys ja korostetaan vielä kerran niiden henkilöiden, joita pidätysmääräys koskee, perusoikeuksien kunnioittamisen merkitystä seuraavasti:

"1. Eurooppalaisella pidätysmääräyksellä tarkoitetaan oikeudellista päätöstä, jonka jäsenvaltio on antanut etsityn henkilön kiinni ottamiseksi ja luovuttamiseksi toisen jäsenvaltion toimesta syytetoimenpiteitä tai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöön panemista varten.

2. Jäsenvaltiot panevat eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöön vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen perusteella ja tämän puitepäätöksen määräysten mukaisesti.

3. Tämä puitepäätös ei vaikuta velvoitteeseen kunnioittaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklassa taattuja perusoikeuksia ja keskeisiä oikeusperiaatteita."

4. Puitepäätöksen 4 artiklassa määritellään harkinnanvarai set kieltäytymisperusteet, joiden pohjalta täytäntöönpanovaltion oikeusviranomainen voi kieltäytyä panemasta määräystä täytäntöön; niistä olennaisin mainitaan artiklan 6 alakohdassa, joka kuuluu seuraavasti:

”Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi kieltäytyä panemasta eurooppalaista pidätysmääräystä täytäntöön:

– –

6) jos eurooppalainen pidätysmääräys on annettu vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten, kun etsitty henkilö oleskelee täytäntöönpanosta vastaavassa jäsenvaltiossa, on sen kansalainen tai asuu siellä vakinaisesti, ja tämä valtio sitoutuu panemaan tämän rangaistuksen tai toimenpiteen itse täytäntöön kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti.

– –”

5. Puitepäätöksen 5 artikla koskee takeita, jotka pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion on annettava ja joiden epääminen voi oikeuttaa luovuttamisesta kieltäytymisen. Nyt käytävän oikeudenkäynnin kannalta merkityksellisin on tae, joka koskee vastaajan poissa ollessa annettuja tuomioita ja kuuluu seuraavasti:

”Sille, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen panee täytäntöön eurooppalaisen pidätysmääräyksen, voidaan asettaa täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännössä jokin seuraavista ehdoista:

1) jos eurooppalainen pidätysmääräys on annettu sellaisen rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten, josta on päätetty vastaajan poissa ollessa, ja jos asianomaiselle henkilölle ei ole henkilökohtaisesti annettu haastetta tiedoksi tai muuten ilmoitettu poissa ollessa annettuun päätökseen johtaneen oikeuskäsittelyn aikaa ja paikkaa, luovuttamiselle voidaan asettaa ehto, että pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen antaa vakuutuksen, jonka katsotaan riittävän takaamaan sen, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena olevalla henkilöllä on mahdollisuus pyytää asian käsittelyä uudelleen pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa ja olla läsnä tuomiota annettaessa;

– –

3) jos henkilö, josta eurooppalainen pidätysmääräys on annettu syytteen nostamista varten, on täytäntöönpanojäsenvaltion kansalainen tai siellä vakinaisesti asuva, luovuttamisen ehdoksi voidaan asettaa se, että henkilö, kun häntä on kuultu, palautetaan täytäntöönpanojäsenvaltioon suorittamaan pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa määrätty vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide.”

B *Kansallinen lainsäädäntö*

6. Belgiassa puitepäätös 2002/584 on saatettu osaksi kansallista oikeusjärjestystä eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä 19.12.2003 annetulla lailla, ja sen 2 §:n 3 momentissa säädetään seuraavaa:

”Eurooppalainen pidätysmääräys on Euroopan unionin jäsenvaltion toimivaltaisen oikeusviranomaisen, jota kutsutaan pidätysmääräyksen antaneeksi oikeusviranomaiseksi, tekemä oikeudellinen päätös etsityn henkilön kiinni ottamiseksi ja luovuttamiseksi toisen jäsenvaltion oikeusviranomaisen, jota kutsutaan täytäntöönpanoviranomaiseksi, toimesta syytetoimenpiteitä tai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöön panemista varten.”

7. Saman lain 4 §:ssä määritellään täytäntöönpanon kieltäytymisperuste, joka koskee perusoikeuksien suojaa, ja siinä säädetään seuraavaa:

”Eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta kieltäydytään seuraavissa tapauksissa:

– –

5) jos on perusteltuja syitä olettaa, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpano loukkaa asianomaisen henkilön perusoikeuksia, sellaisina kuin ne on vahvistettu Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklassa”.

8. Lain 6 §:ssä säädetään harkinnanvaraisista kieltäytymisperusteista, joihin sisältyy muun muassa seuraava:

”Täytäntöönpanosta voidaan kieltäytyä seuraavissa tapauksissa:

– –

4) jos eurooppalainen pidätysmääräys on annettu rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten ja asianomainen henkilö on belgialainen tai asuu vakinaisesti Belgiassa ja jos Belgian toimivaltaiset viranomaiset sitoutuvat panemaan kyseisen rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöön Belgian lain mukaisesti.

– –”

9. Menettely, jota on noudatettava henkilön palauttamisessa täytäntöönpanovaltioon, vahvistetaan 23.5.1990 valtioiden välillä tapahtuvasta tuomittujen henkilöiden siirrosta, ehdollisesti tuomittujen tai ehdollisesti vapautettujen henkilöiden valvonnan jatkamisesta ja siirtämisestä sekä vapaudenmenetyksen käsittävien rangaistusten tai turvaamistoimenpiteiden täytäntöönpanon jatkamisesta ja siirtämisestä annetun lain 18 §:n 2 momentissa, jossa säädetään seuraavaa:

”Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä 19.12.2003 annetun lain 6 §:n 4 momentin

mukainen oikeuden päätös sisältää mainitussa oikeuden päätöksessä tarkoitetun vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai toimenpiteen täytäntöönpanon. Vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai toimenpide pannaan täytäntöön tämän lain säännösten mukaisesti."

10. Edellä mainitun 23.5.1990 annetun lain 18 § sisältyy VI lukuun, jonka otsikko on "Ulkomailla määrättyjen vapaudenmenetyksen käsittävien rangaistusten tai toimenpiteiden täytäntöönpano Belgiassa". Sitä on tarkasteltava suhteessa saman lain 25 §:ään, jossa säädetään seuraavaa:

"V ja VI lukujen säännöksiä ei sovelleta rikosasioissa vastaajan poissa ollessa annettuihin tuomioihin, paitsi 18 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa, kun kyse on vastaajan poissa ollessa annetusta tuomiosta, joka on saanut lainvoiman."

11. Saman lain 25 §:n perusteella sen 6 §:n 4 momenttia ei voida soveltaa sellaisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanomenettelyyn, joka on annettu asianomaisen poissa ollessa määrätyn rangaistuksen täytäntöönpanoa varten, kun tuomitulla on vielä käytettävissään oikeussuojakeino, josta hän ei ole luopunut.

12. Edellä mainitussa vuoden 2003 laissa säädetään pidätysmääräyksen antaneelle valtiolle asetettavista takeista seuraavaa:

"Jos eurooppalainen pidätysmääräys on annettu sellaisen rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten, josta on päätetty vastaajan poissa ollessa, ja jos asianomaiselle henkilölle ei ole henkilökohtaisesti annettu haastetta tiedoksi tai muuten ilmoitettu poissa ollessa annettuun ratkaisuun johtaneen oikeuskäsittelyn aikaa ja paikkaa, luovuttamiselle voidaan asettaa ehto, jonka mukaan pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen on annettava riittäväksi arvioitu vakuutus sen takaamiseksi, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena olevalla henkilöllä on mahdollisuus pyytää asian käsittelyä uudelleen pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa ja olla läsnä asian käsittelyssä.

Sitä, että pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännössä on säännös, jossa säädetään oikeussuojakeinosta ja sen käytön edellytyksistä, joista käy ilmi, että henkilö voi tosiasiallisesti käyttää kyseistä keinoa, on pidettävä ensimmäisessä kohdassa tarkoitettuna riittävänä vakuutuksena."

13. Vuoden 2003 lain 8 §:ään sisältyy seuraava harkinnanvarainen luovuttamislauseke, jota sovelletaan syytteeseen asettamista varten annettuihin pidätysmääräyksiin:

"Kun henkilö, josta on annettu eurooppalainen pidätysmääräys syytteeseen asettamista varten, on belgialainen tai asuu vakinaisesti Belgiassa, luovuttamisen ehdoksi voidaan asettaa, että sen jälkeen, kun häntä koskevassa asiassa on annettu tuomio, hänet palautetaan Belgiaan suorittamaan rangaistus

tai turvaamistoimenpide, joka hänelle on määrätty pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa.”

II Tosiseikat ja asian käsittely Belgian tuomioistuimissa

14. Tribunalul Bucureşti tuomitsi I. B:n, joka on Romanian kansalainen, kesäkuussa 2000 neljäksi vuodeksi vankeuteen ydin- ja radioaktiivisten aineiden laittomasta kaupasta. Rangaistus, joka vahvistettiin muutoksenhakuasteessa huhtikuussa 2001, määrättiin pantavaksi täytäntöön ehdollisena. Romanian korkein oikeusaste vahvisti I. B:n rangaistuksen 15.1.2002 antamallaan tuomiolla, mutta määräsi hänet suorittamaan sen vapausrangaistuksena. Korkein oikeusaste antoi tuomionsa vastaajan poissa ollessa, eikä I. B:lle ollut ilmoitettu henkilökohtaisesti tuomioon johtaneen istunnon aikaa eikä paikkaa.

15. I. B:n mukaan näillä peräkkäisillä oikeuden päätöksillä loukattiin vakavasti hänen oikeuttaan oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin. Siksi I. B. väittää joutuneensa pakenemaan kotimaastaan ja asettumaan Belgiaan, jossa hän on oleskellut pysyvästi tähän päivään asti, eikä hänelle määrättyä rangaistusta koskaan pantu siellä täytäntöön.

16. I. B. sai 14.2.2006 Belgian viranomaisilta yli kolmen kuukauden oleskeluluvan. Lisäksi asiakirjoista ilmenee, että I. B. on asunut vuodesta 2002 asti Belgiassa puolisonsa ja kolmen lapsensa kanssa. Ennakkoratkaisupyynnön mukaan I. B:n puoliso toimii itsenäisenä ammatinharjoittajana Belgiassa.

17. Belgian poliisi pidätti ja vangitsi I. B:n 11.12.2007 poliisitarkastuksen yhteydessä Interpolin 10.2.2006 antaman ilmoituksen perusteella. Ilmoituksessa vaadittiin hänen pidättämistään ja luovuttamistaan kotimaahansa edellä mainitun Romanian korkeimman oikeuden tuomion täytäntöön panemiseksi. Esitutkintatuomari päätti 12.12.2007 antamallaan määräyksellä jättää I. B:n ehdolliseen vapauteen siihen asti, kunnes luovuttamisesta olisi tehty lainvoimainen päätös.

18. Tribunalul Bucureşti antoi 13.12.2007 eurooppalaisen pidätysmääräyksen I. B:stä hänelle Romaniassa määrätyn neljän vuoden vankeusrangaistuksen täytäntöönpanoa varten.

19. I. B. toimitti 19.12.2007 ulkomaalaisvirastolle turvapaikkahakemuksen, joka hyväksyttiin 11.3.2008. Pakolaisten ja kansalaisuudettomien asioita käsittelevä virasto kuitenkin kieltäytyi myöntämästä I. B:lle pakolaisasemaa 7.7.2008 tekemällään päätöksellä. Tämän päätöksen kumoamista on haettu

Conseil d'Etat'lta, eikä asiassa ole vielä annettu tuomiota.

20. Belgian syyttäjäviranomainen haki 29.2.2008 Nivellesin Tribunal de première instancelta romanialaisen tuomioistuimen antaman pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa. Tribunal de première instance totesi 22.7.2008 tekemässään päätöksessä pidätysmääräyksen täyttävän kaikki lakisääteiset vaatimukset. Se pani kuitenkin merkille, että luovuttamisen perusteena oli vastaajan poissa ollessa annetun sellaisen tuomion täytäntöönpano, joka ei ollut vielä lainvoimainen. Tämän huomioon ottaen se katsoi, että koska tuomio oli annettu vastaajan poissa ollessa, I. B:llä on Romanian prosessioikeuden mukaan oikeus pyytää asian käsittelyä uudelleen samassa tuomioistuimessa, joka on ratkaissut asian ensimmäisessä oikeusasteessa.

21. Nivellesin Tribunal de première instancelle oli kuitenkin epäselvää, miten romanialaisen tuomioistuimen antama pidätysmääräys pitäisi luokitella. Toisaalta se voitaisiin katsoa rangaistuksen – tarkemmin sanottuna vuonna 2002 määrätyn ja Romanian korkeimman oikeuden sittemmin vahvistaman vapausrangaistuksen – täytäntöönpanoa varten annetuksi pidätysmääräykseksi. Toisaalta se täyttäisi myös syytteeseen asettamista varten annetun pidätysmääräyksen määritelmän, koska I. B:llä on oikeus pyytää asiansa käsittelyä uudelleen sillä perusteella, että tuomio on annettu hänen poissa ollessaan. Näiden vaihtoehtojen välillä tehtävällä valinnalla on merkittävät seuraukset: jos nimittäin pidätysmääräys on annettu rangaistuksen täytäntöönpanoa varten, I. B. ei voi pyytää rangaistuksensa suorittamista Belgiassa, koska täytäntöön pantava tuomio ei ole lainvoimainen. Jos taas pidätysmääräys on annettu syytteen nostamista varten, Belgian viranomaiset voivat asettaa luovuttamisen ehdoksi sen, että I. B. palautetaan oleskelumaahansa Belgiaan.

22. Tribunal de première instance katsoi, että pidätysmääräys oli annettu rangaistuksen täytäntöönpanoa varten, eikä siksi löytänyt laillista perustetta, joka oikeuttaisi kieltäytymään sen täytäntöönpanosta tai asettamaan täytäntöönpanon edellytykseksi sen, että tuomittu palautetaan myöhemmin Belgiaan.

23. Näiden Belgian lain systemaattiseen tulkintaan perustuvien epäilysten perusteella Nivellesin Tribunal de première instance esitti Cour constitutionnellelle seuraavan perustuslainvastaisuutta koskevan kysymyksen:

”Rikotaanko eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä 19.12.2003 annetun lain 8 §:llä, tulkittuna siten, että sitä sovelletaan ainoastaan syytteen nostamista varten annettuun eurooppalaiseen pidätysmääräykseen mutta ei vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten annettuun pidätysmääräykseen, perustuslain 10 ja 11 §:ää siltä osin kuin se on esteenä sille, että Belgian kansalaisen tai Belgiassa vakinaisesti asuvan henkilön, josta on annettu eurooppalainen pidätysmääräys hänen poissa ollessaan tehdyllä ratkaisulla määrätyn rangaistuksen täytäntöönpanoa varten, luovuttamisen ehdoksi pidätysmääräyksen antaneelle oikaisuviranomaiselle voidaan asettaa kyseisen henkilön palauttaminen Belgiaan suorittamaan siellä hänelle pidätysmääräyksen antaneessa valtiossa määrätty rangaistus tai turvaamistoimenpide sen jälkeen, kun hän on käyttänyt oikeuttaan hakea muutosta annettuun ratkaisuun ja saanut asiassa

uuden tuomioistuinkäsittelyn, mistä pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen toimittaa mainitun lain 7 §:ssä tarkoitetut riittäviksi katsottavat vakuutukset?”

24. Cour constitutionnelle katsoi kysymyksen koskevan asiaa, joka periaatteessa edellyttää puitepäätöksen 2002/584 tulkintaa. Asianosaisia kuultuaan ja perustuslainmukaisuutta koskevan menettelyn kuluessa se päätti pyytää asiassa ennakkoratkaisua unionin tuomioistuimelta.

III Asian käsittely unionin tuomioistuimessa

25. Cour Constitutionnellen ennakkoratkaisupyyntö kirjattiin saapuneeksi unionin tuomioistuimeen 31.7.2009, ja siinä kysytään seuraavaa:

”1) Onko eurooppalaista pidätysmääräystä, joka on annettu sellaisen rangaistuksen täytäntöönpanoa varten, josta on päätetty vastaajan poissa ollessa ilmoittamatta tuomitulle oikeuskäsittelyn paikkaa ja aikaa ja jonka osalta hänellä on edelleen käytettävissään jokin oikeussuojakeino, pidettävä eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehdyn Euroopan unionin neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS 4 artiklan 6 alakohdassa tarkoitetun vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten annetun eurooppalaisen pidätysmääräyksen sijasta saman puitepäätöksen 5 artiklan 3 alakohdassa tarkoitettuna syytteen nostamista varten annettuna pidätysmääräyksenä?

2) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi, onko saman puitepäätöksen 4 artiklan 6 alakohtaa ja 5 artiklan 3 alakohtaa tulkittava siten, että ne estävät jäsenvaltioita asettamasta niiden alueella vakinaisesti asuvan henkilön, josta on annettu ensimmäisessä kysymyksessä kuvatuissa olosuhteissa eurooppalainen pidätysmääräys vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten, pidätysmääräyksen antaneen valtion oikeusviranomaisille luovuttamisen ehdoksi, että kyseinen henkilö palautetaan täytäntöönpanovaltioon suorittamaan lopullisessa ratkaisussa pidätysmääräyksen antaneessa valtiossa määrätty vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide?

3) Jos toiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, loukataanko näillä artikloilla Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklan 2 kohtaa ja täsmällisemmin yhdenvertaisen kohtelun ja syrjintäkiellon periaatetta?

4) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi, onko saman puitepäätöksen 3 ja 4 artiklaa tulkittava siten, että niiden perusteella jäsenvaltion oikeusviranomaiset eivät voi kieltäytyä panemasta täytäntöön eurooppalaista pidätysmääräystä, jos on perusteltua syytä olettaa, että sen täytäntöönpanosta seuraisi kyseisen henkilön Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklan 2 kohdassa taattujen perusoikeuksien loukkaaminen?"

26. Kirjallisia huomautuksia ovat esittäneet Belgian kuningaskunnan, Itävallan, Saksan, Puolan, Ruotsin ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallitukset sekä komissio ja neuvosto.

27. Suullisia huomautuksia esittivät 11.5.2010 pidetyssä istunnossa Belgian ja Ruotsin hallitukset sekä komissio.

IV Alustava arviointi

28. Käsiteltävä asia koskee puitepäätöksen 2002/584 tulkintaa. Cour constitutionnellen mukaan puitepäätöstä voidaan tulkita siten, että jos henkilölle on määrätty toisessa jäsenvaltiossa rangaistus hänen poissa ollessaan annetulla tuomiolla, täytäntöönpanovaltiolla ei ole mahdollisuutta asettaa luovuttamisen ehdoksi sitä, että hänet palautetaan oleskeluvaltioonsa suorittamaan rangaistuksensa.

29. Tämä päätelmä perustuu seuraavaan tulkintaan.

30. Puitepäätöksen 2002/584 4 artiklan 6 alakohdassa valtuutetaan täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen kieltäytymään panemasta eurooppalaista pidätysmääräystä täytäntöön, jos se on annettu "vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten" ja jos etsitty henkilö oleskelee täytäntöönpanosta vastaavassa jäsenvaltiossa, on sen kansalainen tai asuu siellä vakinaisesti. Tässä tapauksessa täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi kieltäytyä panemasta määräystä täytäntöön, jos täytäntöönpanovaltio sitoutuu panemaan kyseisen rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen itse täytäntöön. Tätä kutsutaan puitepäätöksen määritelmän mukaan harkinnanvaraiseksi kieltäytymisperusteeksi.

31. Toisaalta päätöksen 5 artiklassa määritellään useita takeita, jotka pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion on annettava, mikäli se haluaa, että sen tuomiot pannaan täytäntöön puitepäätöksessä 2002/584 säädettyjen menettelyjen mukaisesti. Esimerkiksi kyseisen artiklan 1 alakohdan mukaan luovuttamiselle voidaan asettaa ehto silloin, jos tuomio on luettu syytetyn poissa ollessa ja jos ei ole annettu vakuutusta siitä, että pidätysmääräyksen kohteena olevalla henkilöllä on mahdollisuus

pyytää asian käsittelyä uudelleen.[3] Lisäksi luovuttamiselle voidaan artiklan 3 alakohdan mukaan asettaa ehto silloin, jos pidätysmääräys on annettu syytteen nostamista varten ja jos henkilö, josta määräys on annettu, on täytäntöönpanovaltion kansalainen tai siellä vakinaisesti asuva. Tässä tapauksessa ehdoksi voidaan asettaa ainoastaan se, että pidätysmääräyksen antanut jäsenvaltio sitoutuu palauttamaan henkilön täytäntöönpanovaltioon ”suorittamaan pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa määrätyn vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen”.

32. Näin ollen puitepäätöksellä 2002/584 suojellaan ensinnäkin henkilöitä, jotka ovat täytäntöönpanovaltion kansalaisia tai asuvat siellä vakinaisesti ja ovat luoneet sinne siteitä. Kyseessä on eräänlainen pidätysmääräykseen tehty, henkilön perhesiteiden suojaan perustuva poikkeus, jolla on myös tarkoitus helpottaa hänen sopeutumistaan uudelleen yhteiskuntaan. Toiseksi puitepäätöksellä suojellaan henkilöitä, jotka on tuomittu pidätysmääräyksen antaneessa valtiossa heidän poissa ollessaan, asettamalla heidän palauttamisensa ehdoksi se, että heillä on mahdollisuus pyytää asiansa käsittelyä uudelleen.

33. Kuten Cour constitutionnelle toteaa, kyseisten kahden suojelutavoitteen yhdistäminen voi kuitenkin johtaa ristiriitaiseen lopputulokseen. Niin käy silloin, kun suojaa tarvitseva henkilö täyttää kummankin tavoitteen edellytykset samanaikaisesti. I. B:n tilanne on juuri tällainen: hän on täytäntöönpanovaltiossa eli Belgiassa laillisesti oleskeleva ja sinne perheen perustanut Romanian kansalainen, jota vaaditaan luovutettavaksi Romaniaan suorittamaan hänen poissa ollessaan annetulla tuomiolla määrättyä rangaistusta ja joka on kyseenalaistanut tuomion käyttämällä oikeuttaan pyytää asian käsittelyä uudelleen. Näissä olosuhteissa onkin kysyttävä, kuinka Romanian viranomaisten antama pidätysmääräys luokitellaan: onko se rangaistuksen täytäntöönpanoa vai syytteen nostamista varten annettu pidätysmääräys? Ensimmäinen vaihtoehto voisi tulla kyseeseen, mutta tässä tapauksessa belgialaisilla tuomioistuimilla ei sen paremmin puitepäätöksen kuin kansallisen lainsäädäntönsäkään perusteella ole nimenomaisia valtuuksia asettaa I. B:n luovuttamisen ehdoksi sitä, että hänet palautetaan Belgiaan suorittamaan hänelle määrätty rangaistus.

34. Nimenomaan sen lopputuloksen, etteivät belgialaiset tuomioistuimet voi asettaa luovuttamisen ehdoksi I. B:n palauttamista oleskeluvaltioonsa suorittamaan rangaistustaan, kyseenalaistavat sekä Nivellesin Tribunal de première instance että Cour constitutionnelle.

3 – Huomattakoon, että mainittu säännös on sittemmin kumottu ja korvattu uudella 4 a artiklalla, joka luotiin puitepäätösten 2002/584/YOS, 2005/214/YOS, 2006/783/YOS, 2008/909/YOS ja 2008/947/YOS muuttamisesta henkilöiden prosessuaalisten oikeuksien parantamiseksi sekä vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisen edistämiseksi sellaisten päätösten osalta, jotka on tehty vastaajan ollessa poissa oikeudenkäynnistä, 26.2.2009 tehdyllä neuvoston puitepäätöksellä 2009/299/YOS (EUVL L 81, s. 24).

V Ensimmäinen ja toinen ennakkoratkaisukysymys

35. Ensimmäisessä kysymyksessään Cour constitutionnelle pyytää unionin tuomioistuinta ratkaisemaan, onko pidätysmääräystä, joka on annettu vastaajan poissa ollessa annetun sellaisen tuomion täytäntöön panemiseksi, jonka lainvoimaisuuden vastaaja voi kyseenalaistaa vaatimalla asian uudelleenkäsittelyä, pidettävä rangaistuksen täytäntöönpanoa vai syytteen nostamista varten annettuna pidätysmääräyksenä. Toisessa kysymyksessään se haluaa tietää, annetaanko puitepäätöksessä Nivellesin Tribunal de première instancelle siinä tapauksessa, että kyseessä on rangaistuksen täytäntöönpanoa varten annettu pidätysmääräys, toimivalta asettaa I. B:n luovuttamisen ehdoksi se, että hänet palautetaan täytäntöönpanovaltioon suorittamaan lainvoimaisessa tuomiossa pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa määrätty vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide.

36. Vaikka kysymykset koskevat selvästi eri näkökohtia, niihin on mielestäni vastattava yhdessä. Kuten jäljempänä selitän, ongelman ydin on se, miten puitepäätöksen 4 artiklan 6 alakohtaa ja 5 artiklan 3 alakohtaa on tulkittava silloin, kun pidätysmääräyksen kohteena oleva henkilö, jota vaaditaan luovutettavaksi pidätysmääräyksen antaneeseen valtioon, pyytää asian käsittelyä uudelleen. Pidätysmääräyksen konkreettinen luokittelu on toissijainen kysymys, koska – kuten jäljempänä osoitan – puitepäätös on rakennettu siten, että se turvaa joka tapauksessa edellä mainituissa säädöksissä myönnetyt takeet, sillä kyseisen henkilön luovuttamisesta voidaan kieltäytyä tai hänen luovuttamiselleen voidaan asettaa ehtoja pidätysmääräyksen muodollisesta luokittelusta välittämättä.

37. Aluksi on syytä mainita, että puitepäätöksen tavoitteena on korvata jäsenvaltioiden monenvälinen luovuttamisjärjestelmä vastavuoroisen tunnustamisen periaatteeseen perustuvalla oikeusviranomaisten välisellä rikoksesta tuomittujen tai epäiltyjen henkilöiden luovuttamisjärjestelyllä tuomioiden täytäntöönpanoa tai syytteeseen asettamista varten.[4] Tässä tarkoituksessa puitepäätöksen 1 artiklan 2 kohdassa edellytetään, että jäsenvaltiot panevat eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöön vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen perusteella ja puitepäätöksen määräysten mukaisesti.

38. Tämän lähtökohdan pohjalta unionin tuomioistuin on katsonut, että jokainen kansallinen säännös, jolla rajoitetaan kieltäytymisperusteiden soveltamista, ”vain vahvistaa kyseisellä puitepäätöksellä vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen hyväksi perustettuja luovuttamisjärjestelyjä”.[5] Toisin sanoen on niin, että mitä enemmän kansalliset lainsäätäjät rajoittavat tuomioistuintensa harkinnanvaraa kieltäytyä pidätysmääräysten täytäntöönpanosta, sitä tehokkaammin puitepäätöksellä perustettu yhteistyöjärjestelmä toimii. Kun tällaisessa

4 – Asia C-303/05, Advocaten voor de Wereld, tuomio 3.5.2007 (Kok., s. I-3633, 28 kohta).

5 – Asia C-123/08, Wolzenburg, tuomio 6.10.2009 (Kok., s. I-9621, 58 kohta).

lainsäädännössä unionin tuomioistunta lainatakseni ”rajoitetaan tilanteita, joissa täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi kieltäytyä panemasta eurooppalaista pidätysmääräystä täytäntöön, sillä vain helpotetaan etsittyjen henkilöiden luovuttamista sen vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen mukaisesti, josta puitepäätöksen 2002/584 1 artiklan 2 kohdassa säädetään ja joka on tässä päätöksessä säädetty keskeinen sääntö”.[6]

39. Tähänastisen niukahkon oikeuskäytännön perusteella voitaisiin siten helposti päätellä, että jäsenvaltioiden on tulkittava suppeasti puitepäätöksen 4 artiklassa säädettyjä harkinnanvaraisia kieltäytymisperusteita ja sen 5 artiklassa lueteltuja vaadittavissa olevia takeita. Siten sellainen laaja tulkinta, jonka mukaan 5 artiklan 3 alakohdassa säädetyn kaltaisen, syytteen nostamista varten annetun pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa koskeva kieltäytymisperuste koskisi samalla rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten annettuja pidätysmääräyksiä, olisi hylättävä.

40. Tätä päätelmää tukee puitepäätöksen 5 artiklan 1 alakohdan sanamuoto, jonka mukaan täytäntöönpanovaltion tuomioistuin voi asettaa luovutuksen ehdoksi sen, että jos tuomio on annettu tuomitun poissa ollessa, tällä on oikeus pyytää asian uudelleenkäsittelyä. Kyseinen säännös perustuu Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen asiaa koskevaan oikeuskäytäntöön,[7] ja suppeasti tulkittuna siinä rajoituttaisiin takaamaan se, että I. B:n kaltaisilla henkilöillä on mahdollisuus pyytää asian uudelleenkäsittelyä, jossa noudatetaan kaikkia takeita.

41. Vaikka puitepäätöksen sanamuoto tukee vahvasti tällaista tulkintaa, en voi yhtyä siihen. Päinvastoin katson, ettei tuomitun oikeutta suorittaa rangaistuksensa oleskeluvaltiossaan voida evätä, jos hän vaatii asiansa käsittelyä uudelleen.

42. Ensinnäkin on tärkeää tuoda esille, ettei unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä ole missään vaiheessa katsottu, että puitepäätöksen 4 ja 5 artiklassa säädettyjä ehdottomia ja harkinnanvaraisia kieltäytymisperusteita pitäisi tulkita suppeasti. Pikemminkin on päinvastoin, sillä asiassa Wolzenburg pidättäydytään nimenomaisesti antamasta

6 – Em. asia Wolzenburg, tuomion 59 kohta.

7 – Ks. mm. asia Goddi v. Italia, tuomio 9.4.1984, 27 kohta; asia Ekbatani v. Ruotsi, tuomio 26.5.1988, 25 kohta; asia Pfeifer ja Plankl v. Itävalta, tuomio 25.2.1992, 37 kohta; asia Van Geyseghem v. Belgia, tuomio 21.1.1999, 34 kohta ja asia Poitrimol v. Ranska, tuomio 23.11.2003, 31 kohta.

kyseisille säännöksille rajoitettua tulkintaa ja tunnustetaan, että ”jäsenvaltioilla on välttämättä [puitepäätöksen 4 artiklan kaltaisen säännöksen] täytäntöönpanossa *selvää harkintavaltaa*”.[8] Toisin sanoen unionin tuomioistuin on välttänyt puhumasta suppeasta tulkinnasta, muttei myöskään ole tunnustanut, että jäsenvaltioilla olisi laaja harkintavalta. Päinvastoin, niillä on ”selvä” mutta ei laaja harkintavalta.

43. Toiseksi ja edelliseen liittyen puitepäätöksen soveltamisalaa ja tarkoitusta tulkittaessa on mielestäni otettava huomioon kaikki kyseisellä päätöksellä tavoitellut päämäärät. Vaikka on totta, että vastavuoroisen tunnustamisen periaate on vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta lujittava väline, aivan yhtä varmaa on, että kyseisen alueen olemassaolon ja kehittämisen ehdoton edellytys on perusoikeuksien ja -vapauksien suojelu. Puitepäätöksessä ilmaistaan tämä toistuvasti johdanto-osan 10, 12, 13 ja 14 perustelukappaleessa ja 1 artiklan 3 kohdassa. Vaikka puitepäätöksen 5 artiklan 1 alakohta perustuukin Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen aikanaan tunnustamaan vastaajan poissa ollessa annettuja tuomioita koskevaan takeeseen, samalla on huomattava, että myös sen 4 artiklan 6 alakohta ja 5 artiklan 3 alakohta ilmentävät Euroopan ihmisoikeussopimuksessa ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännössä vahvistettuja vaatimuksia.[9] Tuomitun oikeus suorittaa rangaistuksensa paikassa, johon hänellä on henkilökohtaisia tunnesiteitä, on ihmisoikeussopimuksen 8 artiklasta johdettu tae, joka on haluttu sisällyttää puitepäätökseen. Kyse on myös poikkeuksista, joiden tavoitteena on ”sen mahdollistaminen, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi antaa erityisesti painoa mahdollisuudelle parantaa etsityn henkilön mahdollisuuksia sopeutua uudelleen yhteiskuntaan hänen suoritettuaan rangaistuksensa”,[10] ja tätä arvoa pidetään tietyissä jäsenvaltioissa rikosoikeuden nimenomaisena tarkoituksena.[11]

44. Lisäksi tarve tulkita puitepäätöstä perusoikeuksien kannalta on käynyt Euroopan unionin perusoikeuskirjan voimaantulon jälkeen entistäkin pakottavammaksi, sillä sen 7 artiklassa määrätään oikeudesta perhe- ja

8 – Em. asia Wolzenburg, tuomion 61 kohta (kursivointi tässä).

9 – Ks. mm. asia Mehemi v. Ranska, tuomio 26.9.1997, Recueil des arrêts et décisions 1997-VI, 34 kohta; asia Dalia v. Ranska, tuomio 19.2.1998, Recueil des arrêts et décisions 1998-I, 52 kohta; asia Boultif v. Sveitsi, tuomio 2.7.2001, Recueil des arrêts et décisions 2001-IX, 39, 41 ja 46 kohta; asia Sen v. Alankomaat, tuomio 21.12.2001, 40 kohta; asia Amrollahi v. Tanska, tuomio 11.7.2002, 33–44 kohta ja asia Slivenko v. Liettua, tuomio 9.9.2003, 94 kohta.

10 – Asia C-66/08, Kozlowski, tuomio 17.7.2008 (Kok., s. I-6041, 45 kohta) ja em. asia Wolzenburg, tuomion 62 kohta.

11 – Ks. esim. Italian perustuslain 27 §:n 3 momentti sekä Espanjan perustuslain 25 §:n 2 momentti.

yksityiselämään.[12] Tätä koskevassa unionin tuomioistuimen tähänastisessa oikeuskäytännössä viitataan nimenomaisesti henkilöiden vapaaseen liikkuvuuteen, mutta ei paneuduta suoraan mainitun perusoikeuden ja rikosasioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön väliseen suhteeseen. Tämä johtuu tietenkin osaltaan siitä, että asioissa Kozlowski ja Wolzenburg annettiin tuomiot ennen perusoikeuskirjan voimaantuloa. Puitepäätöksen 4 artiklan 6 alakohtaa ja 5 artiklan 3 alakohtaa on kuitenkin 1.12.2009 lähtien ehdottomasti tulkittava perusoikeuskirjan 7 artiklan mukaisesti. Näin ollen tämän ratkaisuehdotuksen 38–40 kohdassa esitettyä suppeaa tulkintaa ei voida hyväksyä.

45. Kolmanneksi unionin lainsäätäjän tahtoa ei voida tulkita tavalla, joka johtaisi sen tavoittelemien päämäärien vastaiseen lopputulokseen. Tarkoitukseni ei ole ehdottaa, että unionin tuomioistuin antaisi puitepäätöksen tavoitteiden mukaisen tulkinnan vaan että se välttäisi antamasta niiden *vastaista* tulkintaa. Tämä edellyttäisi sen tunnustamista, että edellä esittämäni suppea tulkinta (jota suosittelen välttämään) on yhteensopimaton puitepäätöksen ja samalla niiden perusoikeuksien kanssa, joita sen säännösten on tarkoitus ilmentää.

46. Edellä esitetyt perustelut osoittavat selvästi, ettei se, että puitepäätöksessä jätetään nimenomaisesti säätämättä mahdollisuudesta asettaa ehtoja rangaistuksen täytäntöönpanoa varten annettavalle pidätysmääräykselle nyt käsiteltävän asian kaltaisissa olosuhteissa, ole tietoinen lainsäädäntöratkaisu, jonka takana olisi selkeä ja täsmällinen poliittinen tahto. Väittäisin sen olevan pikemminkin puutteellisen lainsäädäntötekniikan tahaton seuraus, joka voidaan ja joka pitää korjata tulkinnalla ilman, että tätä varten tarvitsisi luoda uutta kieltäytymisperustetta.

47. Vaikka Cour constitutionnellen esittämät kysymykset voidaankin ratkaista suoraan äsken esittämäni tulkinnan perusteella, ei voida kieltää, että nyt käsiteltävän asian olosuhteissa pidätysmääräyksen luokittelussa on tiettyä epäselvyyttä. Tältä osin sekä Belgia että Puola väittävät, että pidätysmääräystä, joka on annettu vastaajan poissa ollessa annetun sellaisen tuomion täytäntöön panemiseksi, jonka uudelleenkäsittelyä voidaan vaatia poikkeusteitse, on pidettävä puitepäätöksen 5 artiklan 3 alakohdassa tarkoitettuna syytteeseen asettamista varten annettuna määräyksenä. I. B., Ruotsi, Saksa, Itävalta ja komissio ovat kaikki yhtä mieltä siitä, että kyseessä

12 – Ks. mm. asia C-60/00, Carpenter, tuomio 11.7.2002 (Kok., s. I-6279, 38 kohta); asia C-459/99, MRAX, tuomio 25.7.2002 (Kok., s. I-6591, 53 kohta); asia C-157/03, komissio v. Espanja, tuomio 14.4.2005 (Kok., s. I-2911, 26 kohta); asia C-503/03, komissio v. Espanja, tuomio 31.1.2006 (Kok., s. I-1097, 41 kohta); asia C-441/02, komissio v. Saksa, tuomio 27.4.2006 (Kok., s. I-3449, 109 kohta) ja asia C-291/05, Eind, tuomio 11.12.2007 (Kok., s. I-10719, 44 kohta).

on puitepäätöksen 4 artiklan 6 alakohdassa tarkoitettu rangaistuksen täytäntöönpanoa varten annettu pidätysmääräys.

48. Toissijaisesti on huomautettava, että kaikki väliintulijat ovat jossakin määrin oikeassa, koska I. B. luovutetaan Romaniaan suorittamaan rangaistustuomiota, joka sillä perusteella, että se on määrätty hänen poissa ollessaan, luo pohjan sille, että asiassa järjestetään uusi oikeudenkäynti, jossa tällä kertaa noudatetaan kaikkia takeita. En silti katso, että I. B:stä annettua pidätysmääräystä pitäisi välttämättä edes luokitella. Toisin sanoen nyt käsiteltävän kaltainen pidätysmääräys on mielestäni luokiteltavissa kumpaankin ryhmään tilanteen ja kyseisen henkilön valitseman menettelytavan mukaan.

49. Pidätysmääräys, jolla vastaajan poissa ollessa annettu tuomio saatetaan voimaan, annetaan nimittäin aina määräyksenä vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanosta. Koska pidätysmääräys on luonteeltaan kansainvälinen, nyt käsiteltävä tilanne tulee todennäköisesti eteen hyvin usein, ja siitä tietoisena puitepäätöksen 5 artiklan 1 alakohtaan on sisällytetty takeet, joilla pyritään nimenomaan välttämään vastaajan poissa ollessa annetuista tuomioista johtuva puolustautumisoikeuksien loukkaaminen. On luonnollista, että jäsenvaltio antaa pidätysmääräyksen sillä hetkellä rangaistuksen täytäntöönpanoa varten, eikä muuta vaihtoehtoa juuri olekaan, koska siinä vaiheessa ei vielä tiedetä varmasti, aikooko henkilö vastustaa luovuttamista tai vaatia, että hänen asiansa käsitellään uudelleen. Kyseisen henkilön kuuluu nimittäin siinä vaiheessa, kun hänelle ilmoitetaan pidätysmääräyksestä, nimenomaan itse vaatia puitepäätöksen 11 ja 13 artiklassa säädettyjen menettelyjen soveltamista ja pyytää samassa yhteydessä täytäntöönpanovaltion tuomioistuinta – jollei tämä vielä ole sitä tehnyt – huolehtimaan puitepäätöksen 3–5 artiklassa säädetyistä takeista.

50. Näin ollen on katsottava, että pidätysmääräystä, joka mahdollistaa uuden käsittelyn järjestämisen tuomitulle pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa, on muodollisesti pidettävä rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten annettuna määräyksenä, joka sillä hetkellä, kun kyseinen henkilö ilmoittaa vaativansa asian uudelleenkäsittelyä, muuttuu aineellisesti syytteen nostamista varten annetuksi pidätysmääräykseksi. Tämä muutos ei missään tapauksessa voi johtaa puitepäätöksessä pidätysmääräyksen kohteena oleville henkilöille myönnettyjen takeiden menettämiseen. Puitepäätöksen 5 artiklan 1 alakohdassa säädetty toimenpide, jolla pyritään luomaan ratkaisu vastaajan poissa ollessa annettujen tuomioiden problematiikkaan, muuttaa pidätysmääräystä muodollisesti muttei vaikuta mitenkään kyseiselle henkilölle unionin lainsäädännössä myönnettyihin oikeuksiin.

51. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että puitepäätöksen 5 artiklan 3 alakohtaa tulkitaan siten, että sen mukaan täytäntöönpanovaltio voi puitepäätöksen 5 artiklan 1 alakohdassa säädettyjen edellytysten täyttyessä asettaa rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöön panemista varten annetun pidätysmääräyksen täytäntöönpanon ehdoksi sen, että pidätysmääräyksen antanut jäsenvaltio takaa, että henkilö, joka on täytäntöönpanovaltion kansalainen tai siellä vakinaisesti asuva, palautetaan täytäntöönpanovaltioon suorittamaan hänelle mahdollisesti määrätty rangaistus tai turvaamistoimenpide.

VI Kolmas ja neljäs ennakkoratkaisukysymys

52. Edellä esitetyt perustelut huomioon ottaen kolmas ja neljäs kysymys jäävät vaille kohdetta. Kahteen ensimmäiseen kysymykseen ehdottamani vastaus on myöntävä paitsi puitepäätöksen tavoiteltujen päämäärien myös perusoikeuksien kannalta tulkittuna. Näin ollen katson, ettei näitä Cour constitutionnellen esittämiä muita kysymyksiä ole tarpeen arvioida.

VII Ratkaisuehdotus

53. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että unionin tuomioistuin vastaa Cour constitutionnellen ennakkoratkaisukysymyksiin seuraavasti:

Puitepäätöksen 5 artiklan 3 alakohtaa on tulkittava siten, että sen mukaan täytäntöönpanovaltio voi puitepäätöksen 5 artiklan 1 alakohdassa säädettyjen edellytysten täyttyessä asettaa rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöön panemista varten annetun pidätysmääräyksen täytäntöönpanon ehdoksi sen, että pidätysmääräyksen antanut jäsenvaltio takaa, että henkilö, joka on täytäntöönpanovaltion kansalainen tai siellä vakinaisesti asuva, palautetaan täytäntöönpanovaltioon suorittamaan hänelle mahdollisesti määrätty rangaistus tai turvaamistoimenpide.